

ESTONIAN AMERICAN NATIONAL COUNCIL, INC. EESTI RAHVUSKOMITEE ÜHENDRIIKIDES

www.estosite.org

Pressiteate

1. oktoober 2021

Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides kuulutas välja ERKÜ Visnapuu auhinna nominendid 2021

Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides nimetab ERKÜ Visnapuu kultuuri- ja kirjandusauhinna nominentideks (tähestiku järjekorras):

Sirje Okas Ainso. Ajalooline uurimusteos „The Story of BATUN 1966-1991. Baltic Appeal to the United Nations“ (BATUNi lugu 1966-1991. Ühinenud Rahvaste Balti Apell), 2018, USA.

Teos on väärtuslik ajalooallikas kolme Balti riigi pagulasnoorte pikaajalisest ühisest vabadusvõitlusest kõrgel rahvusvahelisel foorumil, eesmärgiga taastada Balti riikide iseseisvus.

Hilary Bird. Kirjanduslooline koguteos „An Introduction to Estonian Literature“ (Sissejuhatus eesti kirjandusse), Slavica Publishers, Indiana University, 2018, USA.

Kaasaegne, originaalne ja sisukas ülevaade eesti kirjanduse ajaloost ingliskeelsele lugejale, mille järele oli ammu suur vajadus. Ülevaade algab rahvaluulest ja lõpeb Doris Kareva ning Merle Jäägeri luule esitlusega. 486 lk.

Juhani Püttsepp. Lasteraamat suurpõgenemisest „On kuu kui kuldne laev“, Tänapäev, 2020, Eesti.

See on esimene eestikeelne lasteraamat nii keerulisel ja raskel teemal, kusjuures autoril on õnnestunud leida lastepärane vorm ja stiil, mis kasvatab lugejas empaatiat. Tulemuseks on eesti lastekirjanduse klassikasse minev teos.

Reijo Roos. Eesti-ja soomekeelne luuleantoloogia „Sinisilta/Sinisild“, koostaja Reijo Roos, IlmaPress, 2021, Soome-Eesti.

"Sinisild/Sinisilta" on haruldane kakskeelne eesti-soome luuleantoloogia, kus on soomendatud 22 eesti autori Soome-teemalised luuletused.

Leonhard Salman. Elutöö Krimmi eesti asunduste ajaloo uurijana, mitmed uurimuslikud koguteosed, neist viimane "Džurtši ja Kiyat-Orka Eesti asundused", 2019, Venemaa.

Eesti asunike järeltulija, koduloolane - uurija Leonhard Salman kogus üle 30 aasta hoolikalt teavet eestlaste Venemaa asunduste kohta. almani uurimuste eriline väärtus on see, et need sisaldavad vähe uuritud teavet Eesti asunduste loomise ajaloo kohta. Krimmi eestlaste mälestused täiendavad realistlikku pilti sündmustest 19. ja 20. sajandil.

Elin Toona. Elutöö eesti- ja ingliskeelse kirjanikuna, sh tippteos „Into Exile“, Evershine Press, Inc., 2013, eesti keeles „Pagulusse“, Varrak, 2017, USA.

Pikaaegse väliseesti kirjanikuna käsitleb Elin Toona tundlikult ja meisterlikult pagulust ning elu võõrsil. Tema sulest on ilmunud romaanid „Puuingel“, „Lotukata“, „Sipelgas sinise kausi all“, „Kaleviküla viimane tütar“, „Kolm valget tuvi“, „Mihkel, muuseas“. Dokumentaalsel ainestikul põhinevad teosed on monograafia vanaisast Ernst Ennost, vanaema elulool põhinev „Ella“ ning autobiograafiline teos „Pagulusse“. Ta on avaldanud ka lühiproosat, luuletusi, kuuldemänge ja ajaleheartikleid nii eesti kui inglise keeles.

Zürri pidas vajalikuks tõsta esile ning tunnustada silmapaistva kultuuripanuse eest veel järgmisi kandidaate:

Kalju Lepik. Koguteos „Vaid üks eesti kirjandus“, EKSA, 2020, koostajad Janika Kronberg ja Brita Melts, Eesti.

Kerttu Palginõmm. Kunstiajalooline saksakeelne doktoritöö „Pracht und Luxus zwischen Brugge und Reval: das Retabel des Marienaltars der Bruderschaft der Schwarzenhäupter“ („Hiilgus ja luksus Brugges ja Tallinnas: Mustpeade vennaskonna Maarja altari retaabel“), 2020, Saksamaa.

Endel Uiga. Elutöö. Inseneriteaduste ja digifotograafia professor *emeritus*, autobiograafia „Where The Light Comes From“ (Kust valgus tuleb) koos G. Meredith Betziga, Pearl Buck Writing Center Press, 2020; digifotokunsti album „Mindscapes“ (Meelemaastikud), 2010, rauakunst, USA

ERKÜ teatab auhinna saaja 2. jaanuaril 2022 Henrik Visnapuu sünniaastapäeval. ERKÜ annab auhinna välja koos Eesti partneritega: Eesti Kirjanike Liit ja Luunja vallavalitsus (Henrik Visnapuu kodukoht Eestis). Zürii töötab koosseisus kirjandusteadlane Sirje Kiin, PhD (Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides esindaja), luuletaja Jürgen Rooste (Eesti Kirjanike Liidu esindaja) ja Luunja keskkooli direktor Toomas Liivamägi (Luunja valla esindaja). ERKÜ rahastab auhinda kuni 3000 USD ulatuses, auhinnaga seotud kunstiese tellitakse iga kord eraldi Eesti kunstnikult, seda toetab Luunja vald.

Henrik Visnapuu nimeline kirjanduspreemia loodi USAs 1952 ja seda anti välja kuni aastani 2007. Seejärel tegevus katkes auhinnafondi loonute surma tõttu. ERKÜ taastas Visnapuu auhinna 2020. aastal, otsustades auhinda välja anda igal teisel aastal ning laiendas auhinna haardeulatust üldisemaks kultuuriauhinnaks.

Tähtajaks 1. aprilliks 2021 esitati viisteist kandidaati kuuest riigist (USA, Eesti, Venemaa, Soome, Saksamaa, Kanada). Auhinna pälvib eesti või võõrkeeltes ilmunud Eesti-aineline teos proosa, luule, memuaristika või Eesti-ainelise uurimuse vallas. Auhindamisele kuuluvad nii välismaal kui Eestis ilmunud teosed, kuid eelistatud on väliseesti ja/või välisriikides ilmunud Eesti või väliseesti aine teos (uurimus, sündmus), mis teeb Eesti kultuuri ja/või ajalugu maailmas tuntumaks.

Henrik Visnapuu

sündis 2. jaanuaril 1890 Helme kihelkonnas, põgenes 1944 nõukogude okupatsiooni eest Saksamaale ja emigreerus 1949 USAsse. Ta suri 3. aprillil 1951 Long Islandis, New York`is. Henrik Visnapuu oli üks viljakamaid ja mitmekülgsemaid eesti kirjanikke, tema sulest on ilmunud üle 30 teose, enam kui 20 luulekogu, mälestusi, näidendeid, värssromaane, poeme, esseeraamatuid. Kõrge riigiametnikuna kujundas ja mõjutas oluliselt kogu Eesti Vabariigi kultuuripoliitikat 1930. aastate teisel poolel, aga ka sõja- ja okupatsiooniaastatel 1940-1944.

Visnapuu oli koos Marie Underiga kirjandusrühmituse Siuru mõjukaim luuletaja, see rühmitus moderniseeris eesti kirjanduskeele ja viis eesti kirjanduse esmakordselt ajaloos Euroopa ja maailmakirjanduse tasemele.

Lähem info:

Sirje Kiin, ERKÜ juhatuse liige. USA mobiiltelefon +1 605 270 1391, sirjekiin@hotmail.com

Jürgen Rooste, Eesti Kirjanike Liidu liige. Eesti mobiiltelefon +372 55 990675, armastatudpoet@hotmail.com

ERKÜ kontakt:
Tegevjuht Leelo Linask
Email: LLinask.erku@gmail.com